

Obsah

O autorech	10
Úvod	12
Poznámka k druhému vydání knihy	13

I. Ekonomie a hospodářská politika

1. Vzácnost a volba	16
1.1 Základní ekonomické pojmy	18
1.2 Kdy by měl technik myslet jako ekonom?	20
1.3 Mikroekonomie a makroekonomie	24
Shrnutí kapitoly	25
Klíčová slova	26
Kontrolní otázky a úkoly	26
Literatura	26
2. Jak funguje tržní mechanismus	27
2.1 Poptávka	28
2.2 Nabídka	32
2.3 Tržní rovnováha	33
2.4 Cenová elasticita poptávky a její využití	35
Shrnutí kapitoly	36
Klíčová slova	36
Kontrolní otázky a úkoly	37
Literatura	37
3. Náklady a zisk	38
3.1 Celkové, fixní a variabilní náklady	41
3.2 Tržba a zisk	44
3.2.1 Vyrábět se ztrátou, nebo nevyrábět?	44
3.2.2 Specifikum dlouhého období: Všechny náklady jsou variabilní	45
3.3 Firma a tržní struktury	46
3.3.1 Dokonalá konkurence	46
3.3.2 Monopolistická konkurence	47
3.3.3 Oligopol	48
3.3.4 Monopol	51
3.3.5 Struktura trhu z pohledu poptávky	52
Shrnutí kapitoly	52
Klíčová slova	53
Kontrolní otázky a úkoly	53
Literatura	54

4. Agregátní nabídka a poptávka	55
4.1 Agregátní poptávka	56
4.2 Agregátní nabídka	58
4.3 Makroekonomická rovnováha a inflace	61
4.3.1 Inflace	61
4.3.2 Důsledky inflace	63
4.3.3 Deflace	64
Shrnutí kapitoly	66
Klíčová slova	66
Kontrolní otázky a úkoly	66
Literatura	67
5. Výkonnost ekonomiky	68
5.1 Hrubý domácí produkt a jeho měření	68
5.1.1 Metody výpočtu hrubého domácího produktu	70
5.2 Nezaměstnanost	73
5.3 Inflace, nezaměstnanost a hospodářský cyklus	77
Shrnutí kapitoly	78
Klíčová slova	78
Kontrolní otázky a úkoly	79
Literatura	79
6. Stát v tržní ekonomice	80
6.1 Státní rozpočet jako nástroj fiskální hospodářské politiky	83
6.1.1 Mechanismus fiskální politiky	86
Shrnutí kapitoly	87
Klíčová slova	87
Kontrolní otázky a úkoly	88
Literatura	88
7. Monetární a vnější hospodářská politika	89
7.1 Monetární hospodářská politika	89
7.1.1 Poptávka po penězích	91
7.1.2 Nabídka peněz	91
7.1.3 Multiplikovaná expanze bankovních depozit	92
7.1.4 Nástroje monetární hospodářské politiky České národní banky	93
7.2 Vnější hospodářská politika	95
7.2.1 Základní pojmy	95
7.2.2 Nástroje zahraničně-obchodní politiky	96
7.2.3 Struktura platební bilance	97
7.2.4 Devizové intervence České národní banky	99
Shrnutí kapitoly	101
Klíčová slova	101
Kontrolní otázky a úkoly	102
Literatura	102

8. Externality a veřejné statky	103
8.1 Externality	103
8.2 Veřejné statky	106
Shrnutí kapitoly	108
Klíčová slova	108
Kontrolní otázky a úkoly	108
Literatura	109
9. Česká republika v Evropské unii	110
9.1 Konvergenční kritéria pro vstup do eurozóny	114
9.2 Členství v eurozóně	118
Shrnutí kapitoly	119
Klíčová slova	119
Kontrolní otázky a úkoly	119
Literatura	120

II. Právo

10. Římské právo	122
10.1 Řím kolem roku 270 př. Kr.	122
10.2 Řím na sklonku republiky	122
10.3 Císařský Řím	123
10.4 Rekapitulace vývoje	124
10.5 Instituce římského práva	125
Shrnutí kapitoly	126
Klíčová slova	126
Kontrolní otázky a úkoly	126
Literatura	126
11. Ústava a její instituty	127
11.1 Hlava první: Základní ustanovení	127
11.2 Hlava druhá: Moc zákonodárná	127
11.3 Hlava třetí: Moc výkonná	129
11.4 Hlava čtvrtá: Moc soudní	132
11.5 Hlavy pátá, šestá a sedmá	133
Klíčová slova	134
Kontrolní otázky a úkoly	134
Literatura	134
12. Listina základních práv a svobod	135
12.1 Obecná ustanovení	135
12.2 Lidská práva a základní svobody	135
12.3 Politická práva	137
12.4 Práva národnostních a etnických menšin	138
12.5 Hospodářská, sociální a kulturní práva	138
12.6 Právo na soudní a jinou právní ochranu	139

Klíčová slova	140
Kontrolní otázky a úkoly	140
Literatura	140
13. Vybraná ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník	141
13.1 Obecná část	141
13.1.1 Právnícké osoby	144
13.1.2 Věci a jejich rozdělení	146
13.1.3 Právní skutečnosti	147
13.2 Rodinné právo	150
13.2.1 Manželství	150
13.2.2 Příbuzenství	159
13.3 Vlastnictví	161
13.4 Dědické právo	163
Klíčová slova	164
Kontrolní otázky a úkoly	164
Literatura	165
14. Vybraná ustanovení zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)	166
14.1 Obecná část	166
14.1.1 Základní pojmy	166
14.1.2 Další pojmy	168
14.2 Výkon veřejné správy	169
14.2.1 Působnost ve věcech územního plánování	169
14.2.2 Obecné stavební úřady	170
14.2.3 Speciální stavební úřady	170
14.2.4 Vojenské a jiné stavební úřady	170
14.3 Územní plánování	171
14.3.1 Cíle územního plánování	171
14.4 Stavební řád	171
14.4.1 Stavby, terénní úpravy, zařízení a udržovací práce nevyžadující stavební povolení ani ohlášení	171
14.4.2 Ohlášení	173
14.4.3 Stavební povolení	174
14.5 Autorizovaný inspektor	174
14.6 Povinnosti a odpovědnost osob při přípravě, provádění a užívání staveb	175
14.6.1 Stavebník	175
14.6.2 Stavbyvedoucí a stavební dozor	176
14.6.3 Stavební deník	176
Klíčová slova	177
Kontrolní otázky a úkoly	177
Literatura	177
15. Vybraná ustanovení zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce	178
15.1 Pracovní poměr	178
15.2 Změny pracovního poměru	179
15.3 Skončení pracovního poměru	181

Klíčová slova	182
Kontrolní otázky a úkoly	182
Literatura	182

III. Politologie a politická filosofie

16. Politické myšlení ve starověku	184
16.1 Starověké Řecko	185
16.2 Starověký Řím	190
Shrnutí kapitoly	193
Klíčová slova	193
Kontrolní otázky a úkoly	193
Literatura	193
17. Teorie státu	195
17.1 O pojmu „stát“	195
17.2 Vznik a zánik státu	196
17.3 Znaky státu	196
17.4 Formy státu a formy vlády	199
17.5 Státní občanství	202
Shrnutí kapitoly	203
Klíčová slova	204
Kontrolní otázky a úkoly	204
Literatura	204
18. Základy demokracie	205
18.1 Vymezení pojmu demokracie, esenciální pojmy moderní demokracie	205
18.2 Demokracie přímá a zastupitelská (antická a moderní)	208
18.3 Ideové otčové moderní demokracie a teorie přirozených práv	208
18.4 Politický pluralismus, pravice a levice	212
18.5 Kritika moderní demokracie z demokratických pozic	213
Shrnutí kapitoly	217
Klíčová slova	218
Kontrolní otázky a úkoly	218
Literatura	218
19. Podstata totalitarismu	219
19.1 Původ a vymezení pojmu „totalitarismus“	219
19.2 Základní znaky totalitarismu v kontrastu se základními znaky demokracie	223
Shrnutí kapitoly	227
Klíčová slova	227
Kontrolní otázky a úkoly	227
Literatura	228